

TÄHEKE

NR. 6 1969

TERE TULEMAST!

Läki laulupidude sünnipäevale!

Juunikuu on sel aastal laulukuu. Ja suure sünnipäeva kuu ka. Täpselt sada aastat tagasi, 1869. aastal pidas eesti talupoeg Tartus oma esimese üldlaulupeo. Ka tänava suvel toimub Tartus laulupidu. Samasugune nagu sajandi eest. Laululavale astuvad ainult meeskoorid. Esimesel päeval lastakse lauludel niisama kõlada. Teisel päeval võetakse võidulaulmine ette. Kes oma lusti, hoole ja armastuse poolest teistest laulmises üle on.

Aegade jooksul leiame laulupidude ilmes mitmeid muutusi. Kolmandal üldlaulupeol, 1880. aastal Tallinnas astus kuulajate ette esmakordselt segakoor. Ehk nagu siis öeldi «koor meeste ja naeste healtega».

Kuues üldlaulupidu 1896. aastal lisas senisele kahele kooriliigile veel kolmandagi — naiskoori.

Seitsmendale üldlaulupeole 1910. aastal sõitsid esmakordselt laulupidusid ja -tüdrukud. Tuhande seitsmesajast suust kõlas «Süda tuksub», nii et aina imesta.

1947. aasta laulupeo päevil peeti esimest korda rahvakunstiõhtu. Lapsed tantsisid oma esimesed tantsud 1955. aasta üldlaulupeol. Laulupeokontserdil aga esinesid siis uustulnukatena vene koorid.

Käesoleval aastal peetakse üle Eesti laulupidusid. Sellele laulupidude laulupeole, sellele sünnipäevapeole tullakse aga Tallinna kokku.

Juba ongi Tallinn pidurüüs. Ja inimesi tänaval rohkem kui kunagi varem. Juba mürtsub muusika. Ning Balti jaam võtab üha uusi ja uusi ronge pidulistega vastu. — Ega see enam sada aastat tagasi ole, mil peole lillehtes ja vanikutes vankritega sõideti.

Juba lähebki rongkäik, lipud ees, liikvele. Juba tõstavadki sarvepuhujad oma sarved suule ning kuulutavad suure rõõmupeo algust.

Juba paneb tõrvik laululava tornis laulutule lõomama.

Ja laulud siis lähevad . . .

Lauljate südameist kuulajate südameisse.

OLE VIRK,
KÄRMAS OLE,

KROOKEID
KAUNISTUSI

HELISE, MU
LÕÕRITELE,

SÕRMEDEL ET
NÕEL ET LIIGUKS

SUURELE SIIS
MERE KOHAVA

LEELOTAMA
UHKEL LAIAL

Leili Andre

Kallis külaline

AINO TIGANE

Juba vanaema üleval ja segab putru! No siis vaja Epul kähku Sotnikkude juures ära käia. Viimaks on sinna koguni hilinenud. Koridori jooksnud, koputas ta vastasköögi uksele ja astus sisse. Jõudis parajal ajal: laud alles katmata.

«Tädi, mida te täna kohvi kõrvale võtate!» Tädi kõbis pliidi all tukke kokku.

«Eks võtame, mida sina pakud!»

Epul oli sip-sip lauale kantud kaks tassi ja taldrikut, noad-kahvlid. Leib, sai. Külmast kapist tõi ta või, vorsti, juustu... Kas on veel midagi!

Kui ta järele uurima sirutus, pool keha kapis, hüüdis ta:

«Oi, mis ma leidsin — tort!»

See seisis tõesti riuli taganurgas, ümar, paks, šokolaadist lilled peal. Just säärane, nagu ka Epp ise armastas. — Torti juba lähemale sikutamas, kiikas ta järsku kõheldes üle öla. Miks tädi ta leiu peale musta ega valget ei lausu!

Samas tuli kööki onu Sotnik, ning temal oli alati Epule endale küsimusi:

«Kas ilus ilm püsib või kisub sajule!»

«Püsib ilus.»

«Ja mul ei tarvitse vihmakuube kaasa tassida!»

«Ei.»

«Vaat kui kena, et sa kõike tead.»

Sellest kõnelusest tublisti julgust juurde saanud, kuulutas Epp:

«Ma annan teile ikka torti kah!»

«Anna,» nõustus tädi. «Aga ainult, kui meiega koos einestama jääd. Muretsesime tordi kallile külalisele.»

Nõnda, et kui tema jääb... Kuid... Kuid...

«Ei, aitäh. Eks pärastpoole...» lükkas Epp

tordi riulil tagasi. «Vanaema ootab.» Tädi ja onu mõistsid, noogutasid. Epp pöördus koju igahommikust herkuloputru sööma.

Illustreerinud M. KERNUMEEES

MU NÕELAKENE,
KÄEKENE!

TARVIS KAELUSELE,
KÄISTE PEALE.

VIISIKENE,
LAULUKENE,

KERGEM KÄIA,
NOBEDASTI!

SAAME PEOLE,
KALDALE

LAULUSIDA
LAULULAVAL.

Kui Lenin oli alles väike, kutsusid kõik teda Volodjaks. Volodja oli julge poiss. Kord puges vanem vend Saša isa pahupidi pööratud kasuka alla ja tuli mõmisesedes tuppa, kus Volodja õde Oljaga mängis.

«Kolumats tuleb,» kostis kasuka alt jäme hääl.

Olja põgenes kiljudes laua alla. Kuid Volodja läks koletisele julgelt vastu.

«Mina ei karda kolumatsi!» hüüdis ta ja tiris suurelt vennalt kasuka.

Ühel suvel sõitis Uljanovite perekond väikesel laeval mööda Volga jõge. Sügavalt laeva sisemusest kostis kanget puhkimist. Trepp, mis luugist alla viis, rappus ja võbises.

«Seal all elab vist mõni koletis,» sosistas Olja ning põgenes koos laevalt leitud mängukaaslastega kaugemale.

Volodja laskus ettevaatlikult trepist alla. Ei olnud koletist. Isa jutude ja piltide järgi tundis ta seda ähkijat. Laeva kõhus töötas aurumasin.

Illustreerinud K. NIINEPUU

JULGUSEST

Artu ema ja isa sõitsid päris päriks maale. Isa hakkas kolhoosi töökojas autosid parandama, ema suures aias askeldama.

Artu isa-ema olid maal üles kasvanud, neile oli siin kõik oma. Aga Artu oli linnapoiss. Ja juba esimesel päeval jooksis tuppa varjule:

«Oi, oi, oi! Kukk tuleb!»

«Ütle talle, et sa teda ei karda,» arvas perenaine, kelle majas nüüd elati. «Siis kardab tema sind.»

«Aga kui lammas lahti saab?»

«Hurjoh! Eks siis teata lambalegi.»

Artu läks uuesti õue.

«Kukke küll ei kardal!» kuulutas ta, ja mängis liivahunnikus. Kukk ja kanad keerasid pead viltu, läksid mujale siblimas. Siis tuli Artul tahtmine murul kukerpallitada.

«Lammast-lehma küll ei kardal!» hüüdis ta, ja kukerpallitaski. Lammas ja lehm kõndisid ketti kõlistades kaugemale. Maaelu hakkas Artule päris meeldima. Ja hirmu polnud enam üldsegi. Sauna taga metsas laulsid linnud. Aga mätastel

kirendasid sinililled. Neid peaks õige emale vaasi noppimal!

Artu marssis üle aasa, aga enne metsatukka jäi pidama. Teada puha, kes metsas elavad. Üks hunt istus sealsamas pöösa all.

«Hurjoh! Ei karda hunti!» kisendas Artu, haaras paraja roika ja astus julgelt edasi.

Ent kriimsilm oli juba jalga lasknud. Sealsamas halli kännu ümber sirasid aga kõige sinisemad sinililled.

JÜRI RANT

RAIMO MÄNNIS

Kui isa tuli lõunale traktoriga, oli poistel alati söömisega kiire. Nad olid küll palju kordi näinud isa sinist «Belorussi», aga ikka oli teda huvitav vaadata. Ja oodata, millises tujus isa toast väljub. Kas võtab sõitma ja hakkab oma masinat kiitma või ütleb, et laste pealevõtmine on keelatud.

Täna tuli isa küll lausa naljanäoga traktori poole. Poisid tundsid endid juba sama hästi kui traktoril istuvat. Juhtus aga midagi ootamatut: isa ei saanud traktorit käima. Esialgu ta muudkui vajutas starterile ja ütles: «Nooh, küll ta läheb!» Siis hakkas nohisema ja käivitusnööri tõmbama. Lõpuks kiruma ja kabiinist mutrivõtmeid murule loopima.

Just sel ajal sõitis mööda onu oma veoautoga. Ta pidas teeotsa kohal kinni, andis signaali ja vehkis tervituseks käega.

«Isa, me läheme onuga sõitma!» olid poisid krapsti traktorilt maas.

«Ulata mulle see seitseteist võti!» vastas isa traktori alt.

«Me läheme, jah?» usutles Mati võtit ulatades.

«Mis sõiduvälu sul on! Suur poiss,» sai isa nagu pahaseks.

See oli Tarmole signaaliks. Ta pistis tuhatnelja maantee poole jooksma ja juba istuski onu kõrval autokabiinis. Tema oli ju väike poiss.

«Reetur niisugune! Eile, kui ema otsis poodiminejat, tegi ta selgeks, et on juba suur küllalt ja võib ise minna,» mõtles Mati mossis näoga võtmeid ulatades.

Tarmo sõitis onuga aidani. Seal võtsid nad viljakoorma peale, vormistasid dokumendid ära ja hakkasid tagasi sõitma.

«Seitsmekümnega sõitsime sirge peal,» uhkustas Tarmo, traktori juurde tagasi jõudnud.

Mati oli kõhuli kabiinis. Ainult jalad paistsid välja. Isa hoidis ühe mutrivõtmeiga väljast polti kinni, Mati keeras teisega seestpoolt mutrit.

«Nii. Aitab. Järgmine polt. Tule nüüd siia! Reguleerime natuke starteri lüliti ka,» rääkis isa. Tema hääl oli kuidagi teistmoodi. Nagu töökoja juures, traktoristidega rääkides. Isa põsk oli natuke õline. Ja Matil ka.

«No nii. Vaatame, kas saame elu sisse,» ütles isa selga sirgu ajades. Matile ütles, mitte mõlemale.

Mati korjas tööriistad maast kokku. Toppis presentkotti. Viskas osava liigutusega kabiini oma kohale.

«Kuidas ta teadis, et just seda oli praegu tarvis teha?» mõtles Tarmo jahmunult ja imetlusega.

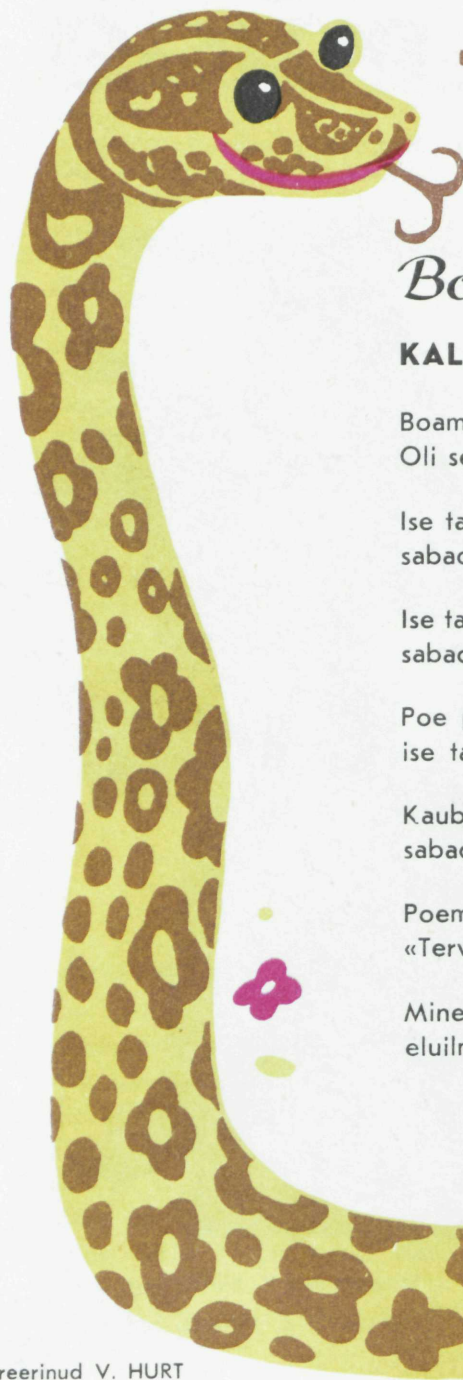
Vaevalt sai isa starterile vajutada, kui käivitusmootor ja seejärel ka suur mootor käivitus. Rõõmuvälgatus sähvas üle Mati näo, aga muutus kohe samasuguseks ükskõikseks rahuloluks nagu isalgi. Nad seisid kõrvuti, jalad harkis, ja pühkisid õliseid käsi puhastusnarmastesse.

Tarmo pöördus tasakesi toa poole minema. Tuppagi kostis traktori mürin. Ka mürin, nagu isa hääl, oli täna kuidagi teistmoodi. Huvitavam, erutavam, kutsuvam. Kas tõesti tegi seda Mati oma mutrivõtmeiga?

VÄIKE POISS JA SUUR POISS

Illustreerinud V. KOTKAS

Boamadu Pikaldane

KALJU KANGUR

Boamadu Pikaldane läks poodi.
Oli see minek vast isemoodil!

Ise ta ammugi oli teel,
sabaots kambris lesis veel.

Ise ta poes juba kaupa nõudis,
sabaots väravast välja jõudis.

Poe poole minema hakkas saba,
ise ta koduteed algas aga.

Kaubad tõi koju boamadu,
sabaots käis alles oma radu.

Poemes ringutas käsi ja kaebas:
«Terve päev ta raiskab mu aega!

Mine või halliks boamao tõttu:
eluilmas ei tule tal lõppu!»

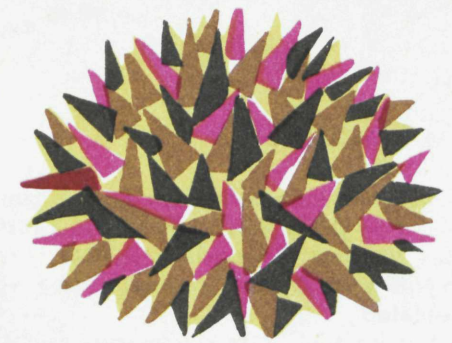
Mitu?

OLIVIA SAAR

Päike su vallatuid
varbaid loeb.
Päikene loeb
ja kokku saab viis —
kuhu kõik teised
on kadunud siis?

Päikese nägu
rõõmust on lai,
rohust su varbad
ta kätte sai.

Mitu neid oli?
Kas sina tead?
Või neid minuga
lugema pead?

Turris siil

GUNVOR ROOTSI

Siilu, siilu, siilu,
tule, ära piilu!
Mul on piima tassil,
mis jäi üle kassil.

Söö, söö, ära pelga,
silitan su selga.
Miks sa äkki sisised,
sisised ja susised?

Ajad püsti õelad
kriibi-kraabi nõelad.

Kerid enda halliks
imelikuks palliks.
Nina tahad peita,
silmitse ei näita.

Eks sa vaata siilimeest,
kuidas tänab piima eest!

Imeasju vaatamas

ELAR KUUS

«Lapsed,» rääkis ema, «varsti panen lõuna lauale. Ärge enam kaugele minge.»

«Ei lähe kaugele,» kostis Pärt. «Ainult korra ümber maakera.»

Ta ise — ikkagi juba koolipoiss — hakkas veduriks. Tema taha haakisid end Viiu, Reet ja väike Mati kui vagunid. Rong liikus tsuh . . . tsuh . . . tsuh.

«Ees lainetab meri,» hoiatas Pärdist vedur.

«Vihmalomp,» vaidles pisike vagun. Viiu noomis:

«Mati, seal rongi tagaotsas, sinu pärast ei jõua me kuskile!»

Vaidleja oli sunnitud tunnistama: oi, tõesti meri . . . Sellest mindi läbi pätsa, pätsa — noh, nii veduril kui vagunitel kummikud jalas. Kuival maal teatas Pärt: «Saabusime Aafrikasse neegrите juurde. Üks neist ilmuski vastu.»

«Meie must kiisu,» protsessis Mati, mille peale Viiu juba päriselt pahandas:

«Ei võta sind teinekord kaasa, kui sa paremini vaadata ei oska!»

Mati vaatas paremini, nägi neegrionu ära, lõi kannad kokku: tere! Kohe muutus ka kitsas veesoru laiaks Niiluse jõeks. Jõest üle hüpates koksas poiss jalaga pähe krokodillile, kes äsja oli laast olnud. Kännust lövi ähvardas kallale tormata, kuid Mati näitas talle rusikat. «Ookean,» kuulutas Pärt, kui taamal jälle vesi läikis.

«Meri,» parandas Mati.

«Kui öeldakse ookean, siis on ookean!» pragas Viiu. «Hirmus sügav.»

Solba, solba, solba. Tahedale pinnale tulles kuulsid reisijad:

«Nüüd oleme Ameerikas. Sajakorruselised pilvelõhkujad!»

Matit kiusas õiendama, et puuriidad, ent sai veel sõna-

sabast kinni. Rong müdistas hiigelmajade vahel tsuh, tsuh, tsuh. Vedur mõõtis, et tema pea küünib viiekümnenda korruseni.

«Aga mina,» kiideldi taga, «pistan nina sajanda korruse aknast sisse.»

Ah, sind! Pisike vagun end lahti haakinud, ronib pilvelõhkuja seina pidi üles — kas saad oma kohale!

Rong jälle terve, sõideti uuesti veest läbi.

«Austraalia!»

Siin mandril elavad kängurud, kes kahel pikal koival kargavad, laps kõhu peal kotis. Et õiget kängurut ei kohatud, keksis Pärt ise kahel jalal, haarates Mati sülle. Seda vastuvehklevat sülekängurut maksaks kauemini naerda, kuid järsku kuuldus:

«Sööma!»

«Ema hõikab teispool maakera!» kiljusid tüdrukud. «Kähku tagasi!»

«Ei, edasi!» nõudis Pärt. «Siis jõuame rutem, sest maakera on ümarik.» Ta vedas rongi koleda kiirusega, selletades:

«Juba vuhiseme läbi Aasia mandri. Metsad vilksavad mööda kui rohutatid, sellepärast ei paista, kuidas seal tiiger tuleb ja ahvid ta eest pagevad.»

«Aga minule, aga minule siia rongi tahaotsa,» kisas Mati, «paistab küll, kuidas ahvikari mu ees jookseb!» Tzuh-tzuh-tzuh-tzuh . . . Tuut-tuut-tuuuuuut! . . . Stopp! Oldi jälle Euroopas. Mati sööstis esimesena kööki:

«Ema, ema, mina nägin ümber maakera imeasju ja lõpul olin tiiger!»

«Pea-pea, tiiger,» sõnas ema. «Kas mitte su kummikud pole vett täis?»

«On küll,» möönis Mati tasa. «Sest ühes kohas arvasin, et on meri, aga oli ookean.»

ELLEN NIIT

ÕHTUNE PÄIKE

Õhtul paistab päike Triinu ja Taavi kööki. Ta paistab memme hallidele juustele ja teeb need hõbedaseks. Ta paistab Teedu pehmele põsele ja paneb selle kumama. Ta paistab Teedu leivale ja piimale ning teeb need magusaks. Ta paistab Teedu paremale kulumule ja teeb selle uniseks. Ta paistab Teedu vasakule silmale ja teeb selle uniseks. Ta paistab memme ruudulisele põltele ja teeb memme süle soojaks. Selles soojas süles viibki memm Teedu voodisse.

TRIINU JA TAAVI S

Triinul ja Taavil on saladus. Triinu sosistab midagi Taavile kõrva. See saladus on nii suur, et ei mahu hästi Taavi kõrvaaugust sisse. Muist pudeneb põrandale. Kiisu tuleb ja lakub saladust sooja roosa keelega.

«See on magus saladus,» mõtleb kiisu.

Kutsu tuleb ja nuusutab saladust külma musta ninaga.

«See on mõnus saladus,» mõtleb kutsu.

Teet tuleb ja katsub saladust väikese pehme pihuga.

«Aitäh, aitäh,» ütleb Teet. Triinu ja Taavi saladus meeldib talle.

«Siin on nii hea magus lõhn,» ütleb ema.

«Mis siin nii toredasti lõhnab?»

«See on Triinu ja Taavi saladus,» naerab memm. «Miski muu ei oleks nii magus ja pehme ja nii hea lõhnaga. Ma usun, et see saladus on see tore sünnipäevakook, mis nad koos mammiga isa jaoks küpsetasid.»

«Tasa!» ütles Taavi.

«Tasa!» ütles Triinu.

«Tasa!» ütlesid Triinu ja Taavi. «Saladusest ei tohi ju rääkida.»

ALADUS

Illustreerinud E. PIKK

TEET

TEET OSKAB TEHA MEMMELE PAI.
TEET OSKAB TUUA TAADILE TUHVLEID.
TEET OSKAB EMA SÜLES ISTUDA.
TEET OSKAB ISA JUUSTEST KISKUDA.
TEET OSKAB TEHA KIISULE «KÖTT!».
TEET OSKAB TEHA KUTSULE «UST!».
AGA KÕIGE PAREMINI OSKAB TEET TRIINU
JA TAAVIGA TUBA MÖÖDA TRAAVIDA.
SEDA VIIMAST EI OSKA ISEGI ISA.
SEDA VIIMAST EI OSKA ISEGI EMA.
TAADIST JA MEMMEST JA PAPIST JA
MAMMIST RÄÄKIMATA.

SILVIA TRUU

PÄKAPIKUPIIGAD

Päike paistis, paitas pakasepoisi põski. Pakasepoiss põgenes Põhjalasse peitu.

Päike paistis, paitas puid, paitas põõsaid. Puudel, põõsastel puhkesid pungad.

Päike paistis pajupuhmastele. Pruunist pajupuhmast puges põllupeenrale pisike prillidega päkapikk Prillpoiss. Punasest pajupõõsast puges põllupeenrale päkapikupiiga Punapalg päkapikupiiga Pruntpõsega.

Prillpoiss puhastas prillid, piilus päkapikupiigasid. Prillpoiss pidas Punapalge paremaks — Punapalgel punasemad põsed, peenem piht. Prillpoiss palus Punapalge: «Peame pulmad!»

Punapalg piiksus: «Pole puhast pluusi.»

«Pese pesupulbriga puhtaks!» palus Prillpoiss.

Punapalg pirises: «Pole pesupali, pole pesupulki.»

Pruntpõsk pesi Punapalge pluusi pesupalitagi puhtaks, pani pesupulkadetagi pajupõõsale pleekima.

Pruntpõsk pesi, Punapalg päevitas päikesepaistel.

Paari päeva pärast palus päkapikk Prillpoiss:

«Peame pulmad, Punapalg! Pluus puhas.»

Punapalg pirises:

«Pole pruudipärja.»

Pruntpõsk punus Punapalgele pruudipärja. Pruntpõsk punus, Punapalg pikutas päikesepaistel.

Paari päeva pärast palus päkapikk Prillpoiss:

«Peame pulmad, Punapalg! Pruudipärg punutud.»

Punapalg pirises:

«Pulmapeoks pole pasunaid, pole pille, pole pillipuhujaid.»

Prillpoiss puuris pajupuud pikuti-põigiti, puuris pillideks-pasunateks. Pruntpõsk palus pääsuke si pulmapeol pajupille puhuma, palus pardipoegi prääkspasunatele. Prillpoiss puuris, poleeris pille, Pruntpõsk palkas pulmapeole pillimehi, Punapalg puhkas põllupeenral päikesepaistel.

Paari päeva pärast palus päkapikk Prillpoiss Punapalge:

«Peame pulmad! Peoks pillid poleeritud, pasunapuhujad palgatud.»

Punapalg pirises:

«Poleks päikest! Päikesepaistel palav pulmi pidada.»

Prillpoiss pahandas:

«Palju pirised, Punapalg! Põlgan piripille. Parem pean pulmad Pruntpõsega.»

PARVEJUHT- MERRE!

Lakkamatult mähiseb ookean. Lained pekslevad vastu väikest kalalaeva, hüpitades teda kord üles, kord paisates alla. Külmad tuuleilidid lennufavad pritsmeid laevalaele. Seal töötavate kalurite nägudelt ja õliriidest kuubedelt niriseb vett. On öhtu. Vintside krigiseses lastakse võrgud mitme kilomeetri pikkuselt merre. Siis vaikib mootor ja laev koos tema külge kinnitatud võrkudega jääb veevoolu triivima.

Öösel kumavad kümnete laevade tuled. Põhja-Atlandil, Norra ranniku lähedal, on Nõukogude kalalaevad heeringapüügil.

Varahommikul tõstetakse siplevatest heeringatest täidetud võrgud laevalae kohale. Võrkude alumine osa avatakse ja hõbedase joana valguvad kalad suurde kasti. Nüüd algab kaluritel eriti kiire töö. Võrgud lastakse uuesti merre. Selleks ajaks, kui uus saak laevale tõstetakse, peab eelmine olema tünnides.

«Näete, kelle ma leidsin!» Üks kaluritest näitab heeringakuhjas kalale, kes on teistest erinev. Kalal on punane pea, punased uimed ja lõpused ning tema keha on kaetud nagu kuldse soomusega. Kalalaeva kapten astub lähemale. Ta heidab vaid korra pilgu iseäralikule kalale ja annab käsu: «Parvejuht — merre!» Kalur võtab kala õrnalt kätte ja laseb vette tagasi. «Head teed! Teinekord hoia võrgust eemale!» hüüavad kalurid. Heeringad ujuvad suurte parvedena. Kalurid usuvad, et igal parvel on juht. Kui juhtheeringas peaks võrku sattuma, siis teda tünni ei panda. ... Ühel päeval saabub baaslaev. Sinna tõstetakse püügilaevadelt heeringatünnid. Need avatakse ja kala sorteeritakse suuruse järgi uutesse tünnidesse. Baaslaevalt antakse kalureile tühje tünni, kütuseõli ja toidumooni. Antakse ka ajalehti ja kirju. Siis sõidab baaslaev heeringalastiga kodumaale. Kalalaevad jäävad ookeanile veel mitmeks nädalaks või kuuks heeringaid püüdma.

EINO TALI

HOLGER PUKK

PEAAEGU TONDIJUTT

[Algus «Tähekeses» nr. 4.]

Villakott oli soe ja pehme, aga val-
gust läks hädasti tarvis. Ega inimene
ole kass, kes öösel näeb niisama hästi
kui päeval. Ja Aadu ütles:

«Peab korgid korda panema!»

Vello ühe, tool teise käe otsas, kom-
berdas Aadu välisukse poole. Selle
kohal need korgid ongi. Asi see korda
panna pole: vajuta väljakaranud nu-
pud tagasi ja maja on silmapilk jälle
valgust täis!

Nii oligi.

Kui Aadu uuesti silmad ukseklaasi ko-
hale upitas, nägi ta, et isa tööruumi
ukse vahelt enam valgust ei paistnud,
Kes selle siis vahepeal ära kustutas!
«Mis sa seal näed!» päris Vello tooli
kõrvalt.

«Eks tule vaata ise!»

Seda poleks Aadu jälle pruukinud
ütelda. Niipea kui Vello üles toolile sai
ja pilgu klaasi taha heitis, oli ta üle-
kaela põrandal tagasi.

Poeruumis oli käinud pauk. Vaikses
majas kajas see päris kõvasti. Vello
hakkas kibedasti tõnnima.

«Ole nüüd ikka mees!» rahustas Aadu

vennas-poissi isa sõnadega. Ise aga
vahtis üksisilmi poodi, et mis nüüd
edasi saab. Edasi ei saanud midagi.

Järsku tuli Aadu toolilt alla ja sõnas:
«Saadame Poika poodi sisse.»

See oli kaval nõu, aga võttis Vello
ometi uue nutuhoo lahti.

«Ära mine õue...! Seal on röövlid ja
... ja tondid!»

«Mis tondid!»

«Vanaema ükskord rääkis!»

«Ah, mis! Siis võib-olla olid, nüüd
enam ei ole!» kinnitas Aadu. Ta kee-
ras välisukse lukust lahti ja tõmbas riivi

eest. Ukse vahelt uhkas näkku vinget
tuult. Poika tuli keti kõlinal kuudist
välja, ringutas ja liputas saba. Seda
kõike oli hästi näha, sest ukse kohal
pöles hele latern.

Aadu tegi Poika ketist lahti ja tõi kori-
dori. Poika oli suur halli kasukaga
hundikoer.

Välisuks sai uuesti lukku ja riivi. Siis
võttis Aadu naela otsast võtme ja...
Vello kadus tuppa ning virutas ukse
kinni. Poika liputas saba ning limpsis
Aadu käsi, kui see võtme klaasiga ukse
lukuauku pistis.

«Ära tee!» karjus Vello elutoast. «See
... see seal lööb Poika maha! Meie
Poikaaaa...»

«Tühi jutt!» pomises Aadu. «Poika on
vihane vend!»

Juba käis võti krauh-krauh lukus ringi.
Aadu tõmbas ukse pisut valla.

«Otsi, Poika! Otsi, otsi!» saatis ta halli
kasukaga sõbra ukse vahelt sisse. Kohe
uks kinni ja lukku. Nüüd tool kohale
ja piiluma!

Poika seisis veeämbrite juures. Vedas
ninaga õhku. Kõrvad kikkis ja karv tur-

ris. Siis pistis nagu nool minema ja ka-
dus leti taha. Seal oli kuulda madinat.
Siis urinat. Siis jäi kõik vaikseks. Aadu
ootas, ootas. Tuli tooli pealt alla ja kee-
ras ukse lahti.

«Poika, siia!» hüüdis ta ja häääl värises.
Poika oli vihane koer küll, aga mine sa
tea...!

Kohe oli kuulda küünte krabisemist
vastu kivipõrandat. Kui Poika pea ukse
vahele ilmus, pörkas Aadu tagasi.

Poikal oli midagi suus. See midagi oli
karvane, sellel oli neli jalga ja pruu-
nid silmad.

Poika pani oma kandami ettevaatlikult
koridori põrandale ja jäi sabaga veh-
kides kiitust ootama.

Kohe tundis Aadu selle karvase ära.
Nurme-ema kutsikas Muki! Sel hetkel
koputasid ema-isa välisuksele. Nüüd
julges Vellogi nina koridori pista.

Peagi sai kõik selgeks. Nurme-ema oli
viimane poeline olud. Küllap Muki
tal märkamatult kannul käis, poodi
kolama jäi ning sedaviisi luku taha
pandi. Imelood said lihtsa seletuse. Isa
tööruumis oli laualamp juhtmest põ-
randale tõmmatud, mahlapurk riulilt
puruks lükatud, täispuhutud õhupall
leti all katki tehtud...

«Kahju ikka küll, et ainult Muki!» nu-
rises Vello õhtulauas.

«Oleks teistele hea olnud tondijuttu
rääkida...»

«Eks seda võid ikkagi teha!» arvas
Aadu.

Ja nii läkski järgmisel päeval esimeses
klassis liikvele jutt hirmus kole-koledast
poetondist, keda poeperes keegi mitte
üks raas ei kartnud.

[Lõpp.]

Illustreerinud E. VALTER

MÄED JA KÖRB

Aafrikas asub Maroko riik. Seda läbivad Atlase mäed. Päevane kuumus ja öine külm, tuuled ja vesi murendavad järelejätmatult mägesid. Nii muutuvad need omapäraselt astmeliseks, nagu pildil näed. Mägedest voolavad alla jõed ning niisutavad orgudes asuvaid araablaste viljapöelde, viinamarja- ja köögiviljaaedu.

Mägedest sisemaa poole algab maailma suurim kõrb — Sahaara. Kuid kogu kõrb ei ole ainult elutu liivaväli. Paljudes kohtades kasvab rohtu. Siin elavad nahktelkides rändkarjused — beduiinid. Kui lambad, kitsed või kaamelid on ühelt kõrbekarjamaalt rohu ära söönud, rändavad beduiinid oma loomakarjadega teistele rohualadele.

Pildil: beduiini naine lapsega.

PEOPLE!

Eks siis paneme selga ki-
revad rahvariided. Pluusi
kinnitame kurgu alt hõ-
bedase sõlega. Tüdrukud
seavad pähe mustrilise
paela, poisid nägusa mur-
rumütsi.

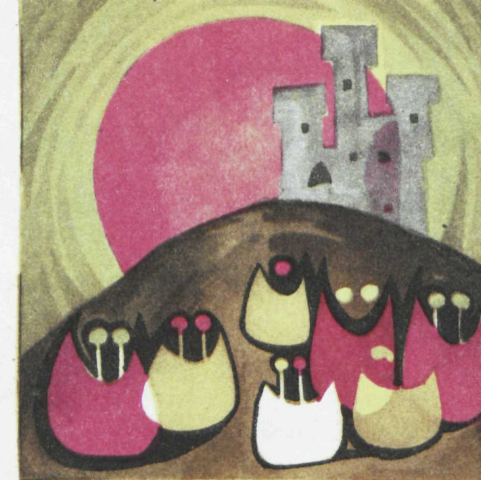
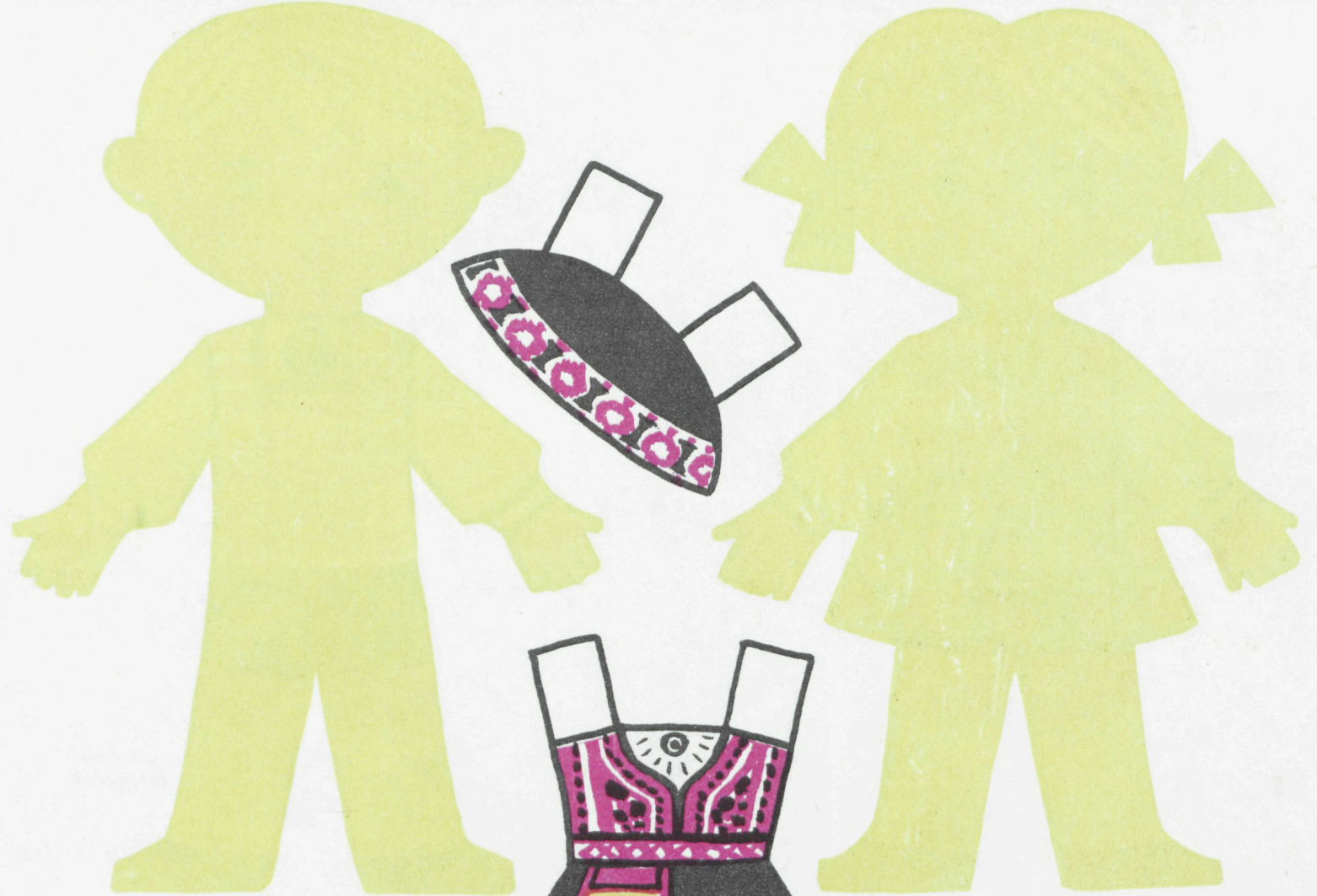
Ka need kaks paber-
nukku on lustilised lau-
lupeolised. Tüdrukul on
seljas Lihula pihik ja see-
lik, poisi riietus on pärit
Jüri kandist. Kui aga
meeldib, pane tüdrukule
selga Muhu rõivad —
punase rinnaesisega
pluus ja võõtatud triibu-
line seelik või siis Lõuna-
Eestist pärinev punase
paelaga kanditud sinine
jakk ja seelik. Keerad
need teistpidi, võid tüd-
rukule selga panna Saa-
remaalt Jämaja pihiku-
seeliku võõtaskuga või
Mustjala rõivad.

Kui tahad, võid ka poisi
riietust vahetada. Soo-
vid, pane poisile selga
Muhu kirjatud kampsun.
Ainult siis las poiss jääb
palja peaga, murumütsi
enam kanda ei sobi. Soo-
vid, keera kampsunil tei-
ne kül. Sealpool on
Pärnu-Jaagupi kirjatud
rinnaesisega jakk.

Tüdruku juuksepael mur-
ra kahe püstjoone järgi
kokku (nagu joonisel
näidatud) ja liimi kinni.

SEDA PUNAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

MINA EI TEAGI . . .

HELGI MULLER

TAEVATÄHEL

ON TILLUKE TARE,
KOLLASED LUUGID TA AKNAL.
TUUL OMA KÄEGA,
MIS JAHE JA KARE,
KOPUTAB LAKKAMATA.

SINILILLEL

ON SININE MAJA,
SINISED AKNARUUDUD.
VARAKEVADEL METSARAJAL
MÕÖDUJA SÜDANT TA PUUTUB.

MINUL AGA

ON KIVINE MAJA,
KIVINE TREPP SINNA LOOKLEB.
JA MA EI TEAGI,
ET METSARAJAL
MILJON UUT MAJA
ON OOTEL . . .

Illustreerinud J. TAMMSAAR

«Täheke» sai ühe toreda kirja. Kirjutas 5-aastane JAAN KALDA Väike-Maarjast. Suured nurgelised tähed... Ent väikemees väsis ära ja pliiatsi võttis oma kätte ema. Nii, kahepeale kokku, kirjutati see kiri valmis. Aitäh, Jaan! Loodame, et sa varsti meile päris üksinda ühe pika ja huvitava kirja kirjutad. Praegu aga anname «Tähekesse» sõpradele sinu luuletusi lugeda.

Kes on käinud, kes on läinud?
Kiisu hall siin läinud-käinud.
Aga miks siin suured jäljed?
Kaks siin kiisut käinud-läinud.

Tulilill ja kullerkupp,
kukepüks ja kullatükk.
Merest mööda,
taevast mööda,
lennukitest mööda. —
PÄIKE.

**TEEME
LAHTI
POSTI-
PAUNA!**

Ema abiline

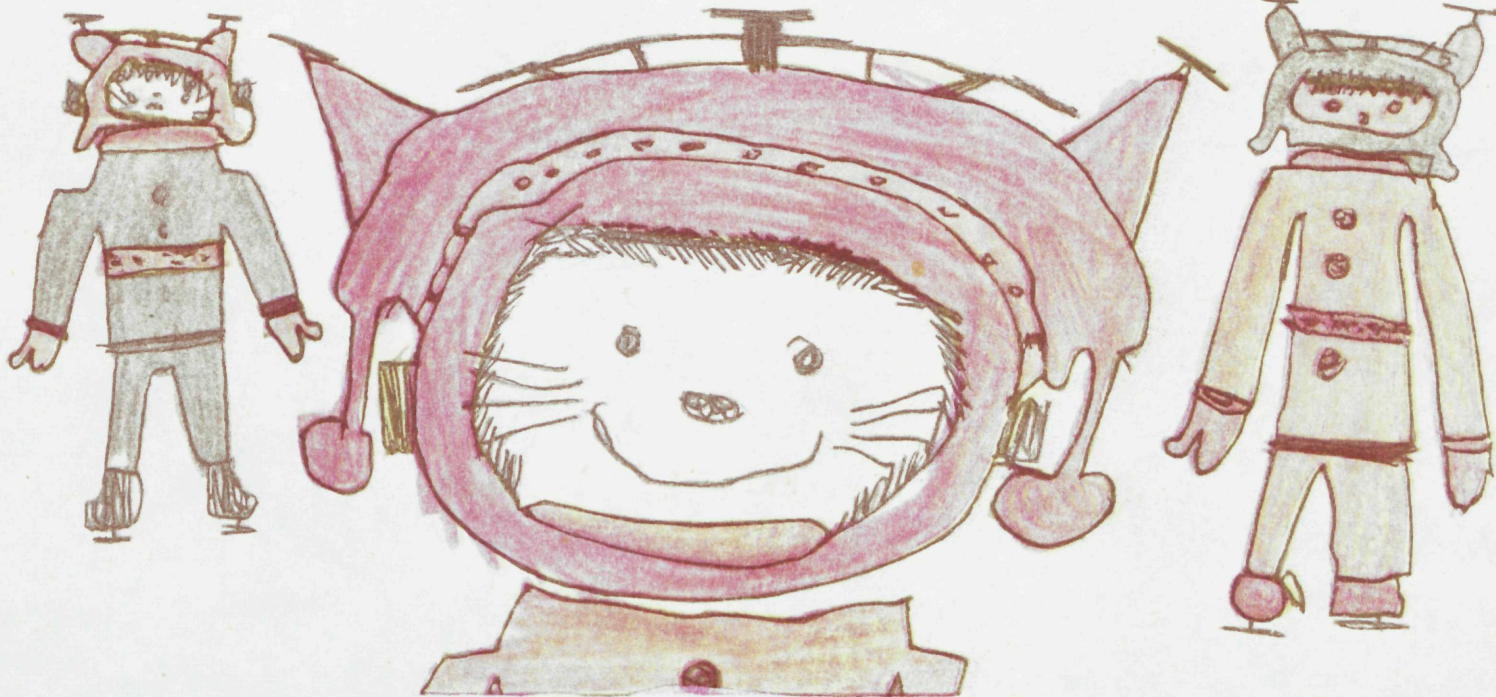
Olen ema abiline,
olgu et väike.
Puhtaks küürin toa ja köögi,
valmis teen ma õhtusöögi.
Ja kui koju tuleb ema,
rõõmustab siis kohe tema,
nähes minu tehtud tööd.

HELJU RANNAMETS,
Tallinna 37. 8-kl. Kooli
IV klassi õpilane

Käolaul

«Kuk-ku!» ja «kuk-ku!»
kostab meil metsast.
«Kuk-ku!» ja «kuk-ku!»
kostab taas metsast.
Kukub ta nõnda seal
päeva ja teise.
Mida ta kukub seal
päeva ja teise?
Kukub ta, kukub ta
kevade lõppu.
Suve algust ja
kevade lõppu.
Kuk-ku!

TANJA ZUBOVA,
Tallinna 44. Keskkooli
II b klassi õpilane

«Sõbrad
kosmonaudid» —
joonistanud
6-aastane
EINAR SIKEMÄE
Tallinnast

ELKNÜ Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 6 — 1969, X aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskmittee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmets. Leduda antud 25. IV 1969. Trükkide antud 26. V 1969. Paber 90X60/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,75. MB-05810. Tellimise nr. 458. Trükkikoode «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi t. 24.

Esikaanel A. VENDERi joonistus
«Laulupeolised saabuvad».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,75 учётно-издательских листа. Типография «Oktoober», ЭССР, Tallinn, Креуцвальди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Tallinn 1, Бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 458. Тираж 58 000.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

KAS SA TUNNED ÄRA, KEDA KUNSTNIK O. KALLAS SIIA JOONISTAS! MISSUGUSTE RAA-
MATUTE KANGELASED NAD ON! KES SULLE KÕIGE ROHKEM MEELDIB! PAREMAILE VAS-
TAJAILE PREEMIAD.

JK89